

pd
BRNO 2017

KNIHA ABSTRAKTŮ

KONFERENCE PSYCHOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA BRNO 2017

4. ROČNÍK | FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ MU | 23.-24. LISTOPADU 2017

OBSAH

2-3 / PROGRAM

4-5 / ABSTRAKTY PLENÁRNÍCH PŘEDNÁŠEK

6-15 / ABSTRAKTY PŘEDNÁŠEK

16/ MAPY

PROGRAM : ČTVRTEK

8:00-10:00

REGISTRACE (KINO SCALA)

10:00-10:15

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

10:15-11:00

PLENÁRNÍ PŘEDNÁŠKY: NOVÉ METODY V ČR
"JIRÍ LACIGA, PAVEL ŘÍČAN, HYNEK CÍGLER: KRÁTKÝ INTELIGENČNÍ TEST
MARTINA HŘEBÍČKOVÁ: METODY PRO DIAGNOSTIKOVÁNÍ PĚTI DIMENZÍ OSOBNOSTI (BIG FIVE)"

11:00-12:00

ZVANÝ HOST: HEIDI KELLER
KULTURNÍ VHDODNST PSYCHOLOGICKÝCH HODNOCENÍ

12:00-13:00

ZVANÝ HOST: HELEN BAKKER
INTELIGENTNÍ TESTOVÁNÍ INTELIGENCE V PRAXI: PÁR MEZINÁRODNÍCH REFLEXÍRTR

13:00-14:00 / OBĚD A PŘESUN NA FSS MU

14:30-16:00

BLOK I

P31 /TESTY VÝKONOVÝCH SCHOPNOSTÍ

MĚŘENÍ KOGNITIVNÍCH SCHOPNOSTÍ JE OBLAST, KTERÁ SE ROZVÍJÍ ZÁVRATNOU RYCHLOSTÍ. PLATÍ TO JAK PRO TEORII, TAK PRO TESTY. PŘIJĎTE SE SEZNÁMIT S NOVÝMI ČESKÝMI TESTY, KTERÉ UMOŽŇUJÍ UŽÍVAT PŘI INTERPRETACI SOUČASNÉ TEORETICKÉ POZNATKY.

LENKA KREJČOVÁ, MAREK VRANKA: DIAGNOSTICKÁ BATERIE KOGNITIVNÍCH PROCESŮ (CAS2) - PŘEDSTAVENÍ NOVÉHO DIAGNOSTICKÉHO NÁSTROJE

ONDŘEJ STRAKA: TEST PRO IDENTIFIKACI NADANÝCH ŽÁKŮ V MATEMATICE (TIM3-5) JIRÍ LACIGA, DANIEL DOSTÁL: TOMAL -2

PETRA VÁVROVÁ, JAN VACEK, MARKÉTA ZAJÍČOVÁ: KOMPARACE METOD ODHADU INTELEKTOVÉ ÚROVNĚ

16:00-16:30/ COFFEE BREAK

16:30-18:00

BLOK 2

P31 /PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA: SPU

SEKCE JE VĚNOVANÁ DIAGNOSTICE ZÁKLADNÍCH ŠKOLNÍCH DOVEDNOSTÍ A PORUCH JEJICH NABÝVÁNÍ.

JIŘINA BEDNÁŘOVÁ, MICHAL JABŮREK, HYNEK CÍGLER: STANDARDIZOVANÉ NÁSTROJE ZAMĚŘENÉ NA DIAGNOSTIKU SCHOPNOSTÍ A DOVEDNOSTÍ V OBLASTI ČTENÍ, PSANÍ A MATEMATIKY OD PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU PO DOSPĚLOST

LENKA ŠAMÁNKOVÁ: REY-OSTERRIETHOVA KOMPLEXNÍ FIGURA U 14/15LETÝCH DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ

MIROSLAV ZÍTKO: DIAGNOSTIKA SPU U STUDENTŮ STŘEDNÍCH A VYSOKÝCH ŠKOL: INOVACE VS. TRADICE

LUCIE CHADIMOVÁ, MARKÉTA ČARAVOLAS, JAN VOLÍN: BATERIE DIAGNOSTICKÝCH TESTŮ GRAMOTNOSTNÍCH DOVEDNOSTÍ PRO ŽÁKY 6. - 9. TŘIDY ZŠ

AULA /MĚŘENÍ ADAPTIVNÍCH SCHOPNOSTÍ

ADAPTIVNÍ SCHOPNOSTI BYLY U NÁS DONEDÁVNA ZJIŠŤOVÁNY SPÍŠE NESTRUKTUROVANĚ, NEFORMÁLNĚ, COŽ MOHLO NĚKDY VÉST K JEJICH PŘEHLÍŽENÍ. PŘITOM JE JEJICH POSOUZENÍ NEZBYTNOU SOUČÁSTÍ DIGANOSTICKÝCH ÚVAH O PŘÍPADNÉM KOGNITIVNÍM DEFICITU. PŘIJĎTE SI POSLECHNOUT INFORMACE O ŠKÁLÁCH ADAPTIVNÍCH SCHOPNOSTÍ DĚTÍ, KTERÉ SE U NÁS VYVÍJEJÍ.

LENKA KREJČOVÁ, MAREK VRANKA: DIAGNOSTICKÁ BATERIE KOGNITIVNÍCH PROCESŮ (CAS2) - PŘEDSTAVENÍ NOVÉHO DIAGNOSTICKÉHO NÁSTROJE

ONDŘEJ STRAKA: TEST PRO IDENTIFIKACI NADANÝCH ŽÁKŮ V MATEMATICE (TIM3-5) JIRÍ LACIGA, DANIEL DOSTÁL: TOMAL -2

PETRA VÁVROVÁ, JAN VACEK, MARKÉTA ZAJÍČOVÁ: KOMPARACE METOD ODHADU INTELEKTOVÉ ÚROVNĚ

AULA /CITOVÁ VAZBA

CÍLEM SEKCE JE DISKUTOVAT MOŽNOSTI INDIVIDUÁLNÍ DIAGNOSTIKY CITOVÉ VAZBY. NENÍ UŽ NAČASE VYUŽÍT ZKUŠENOSTI S ECR-R? SEKCI POŘÁDÁ PRACOVNÍ SKUPINA PRO VÝZKUM CITOVÉ VAZBY PŘI ČMPŠ.

NATÁLIA KAŠČÁKOVÁ: DOTAZNÍK "PROŽÍVÁNÍ BLÍZKÝCH VZTAHŮ" (ECR-R A ECR-R I6). VZTAHOVÁ ÚZKOSTNOST A VYHÝBAVOST V REPREZENTATIVNEJ VZORKE

PETRA DAŇSOVÁ, LENKA LACINOVÁ: ČESKÉ VERZE METOD VYCHÁZEJÍCÍCH Z DOTAZNÍKU EXPERIENCES IN CLOSE RELATIONSHIPS

MÁRIA ZELIK LEITNER: ZÍSKANÁ BEZPEČNÁ VZTAHOVÁ VÁZBA (EARNED SECURE ATTACHMENT) A KONTINUÁLNÁ BEZPEČNÁ VZTAHOVÁ VÁZBA (CONTINUOUS SECURE ATTACHMENT) SÚČASNY STAV POZNATKOV A PREHLAD SPÔSOBOV MERANIA

MIROSLAV CHARVÁT, MARTIN SEITL: PSYCHOMETRICKÉ CHARAKTERISTIKY ČESKÉ VERZE ŠKÁLY EXPERIENCES IN CLOSE RELATIONSHIPS (ECR-CZ)

ANETA CVRČKOVÁ: PSYCHOMETRICKÉ CHARAKTERISTIKY ČESKÉ ADAPTACE THE EXPERIENCE IN CLOSE RELATIONSHIPS - RELATIONSHIP STRUCTURES (ECR-RS)

U32 /PŘIJÍMACÍ A HIGH STAKES TESTY

PŘIJÍMACÍ TEST JSOU SVÝM CHARAKTEREM SPÍŠE SKRYTĚJŠÍ OBLASTÍ APLIKACE PSYCHOMETRIKY. VZHEDEM ČASTOSTI NASAZENÍ A MOŽNÝM ZÁSANÍM DOPADŮM NA ŽIVOTY TESTOVANÝCH JE DOBRÉ CO NEJSIRŠÍ POVĚDOMÍ O TOM, JAK FUNGUJÍ. FUNGUJÍ? PŘIJĎTE SI POSLECHNOUT.

LUCIE VIKTOROVÁ: „A VYBÍRÁ TEN VÁŠ TEST KVALITNÍ LIDI?“ - PROBLÉM OMEZENÍ VARIABILITY PŘI VALIDIZACI METOD PRO VYBĚR UCHAZEČŮ

PATRICIA MARTINKOVÁ, ADÉLA DRABINOVÁ, JAKUB HOUDEK, LUBOMÍR ŠTĚPÁNEK: VÝUKA PSYCHOMETRIE A RUTINNÍ VALIDIZACE PŘIJÍMACÍCH TESTŮ S VYUŽITÍM SHINYITEMANALYSIS

LUBOMÍR ŠTĚPÁNEK, PATRICIA MARTINKOVÁ, ADÉLA DRABINOVÁ, JAKUB HOUDEK, ČESTMÍR ŠTUKA, MARTIN VEJRAŽKA: ANALÝZA POLOŽEK PŘIJÍMACÍCH TESTŮ NA LÉKAŘSKOU FAKULTU V SEMI-REÁLNĚM ČASE

U32 /PSYCHOMETRICKÝ VÝZKUM

ZÁKLADNÍ PRVKY, ZÁRODKY BUDUCÍCH METOD SE RODÍ ČI TESTUJÍ V LABORA-TÓŘÍCH ČI SIMULACEMI. PŘIJĎTE SI POSLECHNOUT A PODISKUTOVAT ZDROJE, KTERÉ JSO K TOMU K DISPOZICI.

ČENĚK ŠAŠINKA, KAMIL MORONG, PAVEL UGWITZ, JIŘÍ ČENĚK, TOMÁŠ URBÁNEK: MOŽNOSTI DIAGNOSTICKÉ SOFTWARE PLATFORMY HYPOTHESIS: PŘÍKLAD UŽITÍ NA NOVÉ STANDARDIZOVANÝCH PERFORMAČNÍCH TESTECH

JAKUB TOMAN: SROVNÁNÍ POSTUPŮ PRO DĚLENÍ FYZIKÉHO PROSTORU NA ZÁKLADĚ DAT O LIDSKÉM POHYBU

JAKUB MAZANEC, EVA DVOŘÁKOVÁ: BAYESOVSKÁ IRT: POROVNÁNÍ S KLASICKÝM PŘÍSTUPEM

PROGRAM : PÁTEK

U32 /PSYCHOMETRIKA

PSYCHOMETRICKÉ MODELY JSOU PÁTEŘÍ, O KTEROU SE OPÍRÁ KONSTRUKCE TESTŮ. TY TRADIČNÍ UŽ JSOU NATOLIK ZAUTOMATIZOVANÉ, ŽE PODLE NICH VYRÁBÍ ODBORNÍCI RŮZNÝCH PROFESÍ TESTY, ANIŽ BY SI TOHO BYLI VĚDOMI. PŘIJĚTE SI OSVĚŽIT SVÉ POVĚDOMÍ O TOM, JAKÉ MODELY A OTÁZKY DNES ŘEŠÍ TI, KDO TYTO MODELY TVOŘÍ.

LENKA FIŘTOVÁ, TOMÁŠ HABERMANN:
ODLIŠNÉ FUNGOVÁNÍ POLOŽEK V KONTEXTU NÁRODNÍCH SROVNÁVACÍCH ZKOUŠEK

MARTIN KOMÁRČ, IVANA HARBICHOVÁ, PATRÍCIA MARTINKOVÁ:
POČÍTAČOVÉ ADAPTIVNÍ TESTOVÁNÍ A MOŽNOSTI JEHO VYUŽITÍ V PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTICE:
UKÁZKA S VYUŽITÍM PHYSICAL SELF-DESCRIPTION QUESTIONNAIRE

ADÉLA DRABINOVÁ, PATRÍCIA MARTINKOVÁ:
DIFNLR: DETEKCE ODLIŠNÉHO FUNGOVÁNÍ POLOŽEK POMOCÍ ZOBECNĚNÉ LOGISTICKÉ REGRESE

ADAM ŤÁPÁL, HYNEK CÍGLER:
PŘÍKLADY VYUŽITÍ IPL EXPLANACÍHO IRTREE MODELU PRO TESTOVÁNÍ VÝZKUMNÝCH HYPOTÉZ

09:00-10:15

BLOK III

P31 /DYNAMICKÁ DIAGNOSTIKA

PRINCIPY DYNAMICKÉ DIAGNOSTIKY SE U NÁS STÁLE PEVNĚJI ZAČLEŇUJÍ DO PORADENSKÉ PRAXE. PŘIJĚTE SI POSLECHNOUT, CO NOVÉHO SE V TÉTO OBLASTI NABÍZÍ.

LUCIE CHADIMOVÁ, BARBORA LUCKÁ:
VYUŽITÍ DYNAMICKÉHO VYŠETŘENÍ VE ŠKOLNÍCH A ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH SLUŽBÁCH

JIŘINA BEDNÁŘOVÁ: VLIV DYNAMICKÉ DIAGNOSTIKY NA ZPŘESNĚNÍ DIAGNÓZY

MARTINA MALOTOVÁ: DYNAMICKÁ DIAGNOSTIKA DÍLČÍCH ZRAKOVÝCH OBLASTÍ NÁSTROJEM IN-SIGHT

10:00-10:30/ COFFEE BREAK

10:30-11:30

EFEKTIVITA TESTOVÁNÍ ZALOŽENÉHO NA PRINCÍPECH DYNAMICKÉ DIAGNOSTIKY

11:30-13:00

OBĚD

13:00-14:00

ZVANÝ HOST: DAWN FLANAGAN SOUČASNÉ TRENDY V DIAGNOSTICE SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ A PORUCH INTELEKTU

10:00-10:30/ COFFEE BREAK

U32 /PSYCHOMETRICKÁ PRAXE

KAŽDÝ STANDARDIZAČNÍ PROJEKT JE JEDINEČNÝ. PŘIJĚTE SI POSLECHNOUT, JAKÉ NEČEKANÉ PROBLÉMY SE MOHOU BĚHEM STANDARDIZACE VYNOŘIT. PŘIJĚTE TŘEBA I PŘÍSPĚT RADOU.

LUCIE CHADIMOVÁ: PECHA KUCHA: JAK SE VAŘÍ STANDARDIZACE

DANIEL DOSTÁL: OTAZNÍKY V PROCESU STANDARDIZACE: PRAKTICKÁ ZKUŠENOST S TESTEM TOMAL 2

ŠTEFAN VENDEL: SLOVENSKÁ VERZIA SHORT - FORM OF THE COOPERSMITH SELF - ESTEEM INVENTORY

14:15-15:30

BLOK I

P31 /PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA

DALŠÍ TÉMATA S PŘÍMÝM DŮSLEDKEM NA PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKOU DIAGNOSTIKU.

EDITA CHVOJKOVÁ: CHILD PUPPET LONELINESS SCALE

FILIP SMOLÍK, VERONIKA BLÁHOVÁ: NOVÉ NÁSTROJE PRO DIAGNOSTIKU DĚTSKÉHO JAZYKA V ČEŠTINĚ

JIŘÍ LACIGA, HYNEK CÍGLER: FLYNNŮV EFEKT V ČR

15:30-16:00/ PAUZA

16:00-17:00

PLENÁRNÍ SEKCE A SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ KONFERENCE

FILIP SMOLÍK: PSYCHODIAGNOSTIKA A PSYCHOMETRIE DO KAŽDÉ ... PROFESE!

AULA /PROJEKTIVNÍ METODY I

TRADIČNÍ PODNĚTY, NETRADIČNÍ MYŠLENKY. PŘIJĚTE SI POSLECHNOUT A PODISKUTOVAT, JAKÝ JE SOUČASNÝ POTENCIÁL PROJEKTIVNÍCH METOD.

IVO ČERMÁK, TÁNA FIKAROVÁ, PETR ŠTĚPÁNEK, JANA SCHMIDTOVÁ:
DISOCIATIVNÍ PROJEVY V PŘÍBĚZÍCH TAT

IVO ČERMÁK, TÁNA FIKAROVÁ: PROJEKTIVNÍ DIAGNOSTIKA:
REFLEXE A VÝHLEDY

VERONIKA MACHOVÁ, DAVID UNGER, STANISLAV JEŽEK:
STANDARDIZACE BLOCHOVA VÍCEDIMENZIONÁLNÍHO KRESEBNÉHO TESTU PRO VYUŽITÍ PŘI DIAGNOSTICE ONEMOCNĚNÍ PSYCHOTICKÉHO OKRUHU.

AULA /PROJEKTIVNÍ METODY I

TRADIČNÍ PODNĚTY, NETRADIČNÍ MYŠLENKY. DÍL DRUHÝ.

MILOSLAVA DOČKALOVÁ: TEST HVĚZD A VLN V KONTEXTU BECKOVY SEBEPOSUZOVACÍ ŠKÁLY DEPRESIVITY (BDI-II)

JANA POKORNÁ, TOMÁŠ URBÁNEK: VÝZNAMOVÉ KATEGORIE V PŘÍBĚZÍCH Z POHLEDU GREIMASOVSKÉ ANALÝZY

TEREZA ŠPINAROVÁ: ŽIVOTNÍ MAPY

ABSTRAKTY PLENÁRNÍCH PŘEDNÁŠEK

ČTVRTEK
11:00-12:00
KINO SCALA

HEIDI KELLER

KULTURNÍ VHODNOST PSYCHOLOGICKÝCH HODNOCENÍ
CULTURAL APPROPRIATENESS OF PSYCHOLOGICAL EVALUATIONS

Po celém světě jsou rozšířeny diagnostické metody, které byly vyvinuty v rámci tzv. WEIRD kontextu (Western - západní, Educated - vzdělaný, Industrialized - průmyslový, Rich - bohatý, Democratic - demokratický; Henrich, Heine & Norenzayan, 2010). Odborná literatura se zabývá několika zdroji zkreslení, které se pojí s užíváním metod u jedinců z různých kulturních či etnických skupin. Jedná se zejména o zkreslení konstruktů, metod a položek – cílem je dosáhnout ekvivalentního fungování diagnostických metod a tedy stejných výchozích podmínek pro srovnávání příslušníků různých skupin. Validita psychologického hodnocení napříč kulturními kontexty je ale mnohem širší problém, který zahrnuje způsoby vedení vyšetření, komunikace a všeobecné konvence, kterým podléhají naše společenské kontakty. V první části této prezentace představím výzkumné metody využívané v kroskulturní vývojové psychologii. Ve druhé části zdůrazním nedostatky vycházející z užívání těchto metod, falešné diagnózy a chybějící články. Kromě výzkumných metod a diagnostických nástrojů (testů) se zaměřím také na aplikaci intervenčních postupů vycházejících ze západní psychologie u dětí z nezápadních kultur. Ve třetí části prezentace pak budu diskutovat morální a etické přesahy prezentovaných poznatků. Export západní metodologie je založen na předpokladu, že západní psychologie je univerzálně platná. Na základě našich výzkumů jsem došla k závěru, že tento předpoklad a jeho implikace pro psychologické hodnocení jsou nevědecké a neetické.

Methods developed in WEIRD contexts (Western, Educated, Industrialized, Rich, Democratic, Henrich, Heine & Norenzayan, 2010) are exported all over the globe. Several biases are discussed in the literature, especially construct, method and item bias in order to generate equivalence as a prerequisite for comparisons. However, validity of assessments across cultural contexts as more far reaching, it comprises modes of conduct and communication and conventions of social encounters in general. In the first part of this presentation, the research practice in cross cultural developmental psychology will be discussed. In the second part shortcomings of this practice, the false diagnoses and the missing links will be presented. Besides research methods and diagnostic tools (tests), also interventions based on Western psychology in non Western samples will be targeted. In the third part of the presentation the moral and ethical implications will be discussed. The conclusion is that the export of Western methodology and methods is based on the assumption that Western psychology is universal. This assumption and the implied implications of evaluation is unscientific and unethical.

ČTVRTEK
12:00-13:00
KINO SCALA

HELEN BAKKER

INTELIGENTNÍ TESTOVÁNÍ INTELIGENCE V PRAXI: PÁR MEZINÁRODNÍCH REFLEXÍ
INTELLIGENT TESTING OF INTELLIGENCE IN PRACTICE: SOME INTERNATIONAL REFLECTIONS

Testování inteligence je tradičně zahrnováno ve mnoha, ne-li ve většině procesů dětské psychologické diagnostiky, a to v mezinárodním měřítku. Inteligentní testování inteligence vyžaduje důkladnou znalost teoretického rámce konkrétního testu a jeho psychometrických kvalit a také vyžaduje vhléd do různých konstruktů, které měření zahrnuje. To by se mělo shodovat s cílem a kontextem hodnocení: Jaké otázky potřebujeme zodpovědět? Jaký problém potřebujeme vyřešit?

V praxi je mnoho z těchto aspektů ignorováno. Subtestové skóre bývají používány tam, kde je cílem měřit faktor obecné inteligence, naměřené hodnoty IQ jsou interpretovány, jako by byly zcela přesné a tak dále. Možná bychom si měli častěji klást otázku, zda je inteligenční test nejlepší odpovědí na otázku, kterou se zabýváme.

V Nizozemsku někdy externí strany (školy pro speciální vzdělávání, pojišťovny) stanovují přísné hraniční skóre např. pro přístup ke speciálnímu vzdělávání nebo k poskytovatelům péče o duševní zdraví nebo pro získání práva na pokrytí podpory pojišťovnou. Často se setkáváme s dilematem: Co když naměřené hodnoty IQ překročí nastavené standardy, ale část intervalu spolehlivosti nastavené standardy splňuje? Nahlásíte naměřené IQ? A je etické se již od počátku diagnostického procesu v otázkách zahrnujících vzdělávací potřeby nebo potřebu podpory duševního zdraví limitovat pouze na užití inteligenčního testu? V této prezentaci jsou diskutována tato a další dilemata, se kterými se psychologové potýkají, při užívání inteligenčních testů v praxi (nebo zvažování jejich užití) s přihlédnutím ke kontextu českého školství a profesní praxe.

Testing intelligence has traditionally been included in many, if not most assessment processes in children internationally. Intelligent testing of intelligence requires thorough knowledge of the theoretical framework of the particular test, the psychometric qualities as well as insight in the various constructs included in the measurement. This should match the goal and context of the evaluation: what questions do we need to answer? What problem do we need to solve?

In practice, many of these aspects are ignored. Subtest scores are used where the aim of a test is measuring a general intelligence factor, measured IQ scores are interpreted as if they are precise and exact, etc. And maybe we should ask ourselves more often if an intelligence test is the best answer to the question at hand.

In the Netherlands, sometimes external parties (schools for special education, insurance companies) set strict cut off scores for e.g. admission to special education or mental health care providers, or for the right to coverage of support by insurance. That often creates a dilemma: what if the measured IQ score falls just outside of the set standard, but part of the confidence interval is within the range of the required standard? Do you report the measured IQ? And is it ethical to begin with to limit yourself to an intelligence test for questions regarding educational or mental health support needs? In this presentation, these and other dilemmas psychologists face when using (or considering) intelligence tests in practice are being discussed, and related to the Czech school context and professional practice.

DAVID TZURIEL
EFEKTIVITA TESTOVÁNÍ ZALOŽENÉHO NA PRINCIPECH DYNAMICKÉ DIAGNOSTIKY
EFFECTIVITY OF DYNAMIC ASSESSMENT

Hlavním cílem mé prezentace je demonstrovat efektivitu testování založeného na principech dynamické diagnostiky (dynamic assessment - DA) v odhalování těžko uchopitelných efektů výstupů kognitivně vzdělávacích programů. Logickým argumentem je, že pokud stanoveným cílem intervence je naučit děti učit se a profitovat ze zprostředkování, potom by naplnění tohoto kritéria mělo být posuzováno právě za pomoci dynamické diagnostiky, která se na posouzení schopnosti profitovat z učení a intervence zaměřuje. Metody založené na principech dynamické diagnostiky nejsou cíleny pouze na hodnocení schopností, které jsou kognitivními výukovými programy rozvíjeny. Ve svém příspěvku zhodnotím čtyři kognitivní výukové programy založené na teorii zkušenosti zprostředkovaného učení (mediated learning experience - MLE): Instrumentální obohacení (Instrumental Enrichment), Jasný start (Bright Start), Zprostředkování vrstevníků u malých dětí (Peer Mediation with Young Children) a Program Seria-Think (The Seria-Think Program). U všech těchto programů odhalilo testování založené na principech dynamické diagnostiky účinnost efektivněji než standardizované testy. Poznatky z dynamického vyšetření získané v různých studiích jasně indikují, že děti v experimentálních skupinách více těžily ze zprostředkování, které jim bylo poskytnuto v rámci dynamického vyšetření, než děti z kontrolních skupin. Využití DA odhaluje, že kognitivní výukové programy nepodporovaly pouze rozvoj dovedností procvičovaných během programu, ale děti se díky nim naučily profitovat ze zprostředkování v jiném prostředí a zlepšily jejich kognitivní výkon napříč dalšími oblastmi. Význam vyššího přínosu pro děti v experimentální skupině by měl být hodnocen s ohledem na fakt, že použité testy podchycují odlišné kognitivní dovednosti než ty, které byly vyučovány v rámci kognitivního výukového programu a že standardizované testy ve většině studií efektivitu programu neodhalily. Prezentace zahrnuje diskuzi o teorii zkušenosti zprostředkovaného učení a jejím vztahu k dynamické diagnostice. Dále bude popsán obsah a zaměření kognitivních vzdělávacích programů a také specifické testové nástroje použité v rámci dynamicko-diagnostických sezení.

The major objective of my presentation is to demonstrate the effectiveness of dynamic assessment (DA) in revealing the elusive effects of outcomes of cognitive education programs. The logical argument is that if the declared objective of the intervention is teaching children how to learn and to benefit from mediation, then the criterion outcome measure should be assessed by DA, which aims at revealing the ability to benefit from teaching. DA measures do not simply target the same abilities that cognitive education programs intend to develop. Four cognitive education programs based on mediated learning experience (MLE) theory are reviewed: Instrumental Enrichment, Bright Start, Peer Mediation with Young Children (PMYC), and The Seria-Think Program (STP). In all programs DA was more effective than standardized tests in revealing their effects. The DA findings, across different studies, indicate clearly that children in experimental groups benefited more from the mediation given to them within the DA procedure than did control children. Application of DA reveals that the contribution of the cognitive education program was not simply supporting the development of a skill practiced during the program but it involved teaching children how to benefit from mediation in a different setting and consequently improve their cognitive performance across other domains. The significance of the greater gains of the experimental children should be evaluated in relation to the fact that the tests given tap a different cognitive skill than those taught in the program, and that the standardized tests in most studies failed to reveal the effectiveness of the program. The presentation includes discussion of MLE theory and its relation to DA. The content and focus of the cognitive education programs are described as are the specific test instruments selected for use in the DA sessions.

DAWN FLANAGAN
SOUČASNÉ TRENDY V DIAGNOSTICE SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ A PORUCH INTELEKTU
CURRENT TRENDS IN DIAGNOSIS OF SPECIFIC LEARNING DISABILITIES AND INTELLECTUAL DISABILITY

Tato prezentace poskytne široký přehled současné teorie, výzkumu a praxe, které mají vliv na diagnostiku specifických poruch učení (SLD) v USA a v dalších zemích celého světa. Pozornost bude věnována především porozumění jedinečnému vzoru silných a slabých stránek kognitivních schopností, neuropsychologických procesů a specifických akademických schopností, které podporují koncept specifických poruch učení. Vzhledem k šíři schopností a procesů, které jsou měřeny současnými testy inteligence a kognitivních schopností, budou probírány kognitivní souhrny z těchto testů, které jsou nejpodstatnější pro diagnostiku poruch intelektu (ID). Prezentaci zahájíme metodami diagnostiky SLD a ID, které jsou s ohledem na současnou teorii a výzkum nejlépe obhájitelné.

This presentation will provide a broad overview of the current theory, research, and practices that are influencing the diagnosis of specific learning disabilities (SLD) in the United States, as well as other countries around the world. Attention will be devoted to understanding the unique pattern of strengths and weaknesses among cognitive abilities, neuropsychological processes, and specific academic skills that support the SLD construct. In addition, given the breadth of abilities and processes that are measured by current intelligence and cognitive ability tests, the cognitive composites from these tests that are most relevant to the diagnosis of intellectual disability (ID) will be discussed. This presentation will commence with the most defensible means of diagnosing SLD and ID considering current theory and research.

ABSTRAKTY PŘEDNÁŠEK

ČTVRTEK
10:15-11:00
KINO SCALA

JIŘÍ LACIGA, PAVEL ŘÍČAN, HYNEK CÍGLER
KRÁTKÝ INTELIGENČNÍ TEST

Seznámení s metodou

ČTVRTEK
10:15-11:00
KINO SCALA

MARTINA HŘEBÍČKOVÁ
METODY PRO DIAGNOSTIKOVÁNÍ PĚTI DIMENZÍ OSOBNOSTI (BIG FIVE)

Cílem příspěvku je představit některé metody používané v ČR pro diagnostiku pěti obecných charakteristik osobnosti (Big Five). Představím NEO inventáře, jejichž příručky k používání vydalo Hogrefe Testcentrum. Jedná se o Pětifaktorový osobností inventář s 60 položkami (NEO-FFI). NEO osobnostní inventář (NEO-PI-R), který kromě pěti obecných dimenzí osobnosti měří také 30 dílčích charakteristik. Nejnovější verze NEO inventářů (NEO-PI-3) obsahuje nové české normy a některé položky jsou naformulovány srozumitelněji. Do češtiny byly v poslední době přeloženy i další metody pro měření pěti dimenzí osobnosti. Big Five Inventory (BFI, BFI-2) a International Personality Item Pool (IPIP). V příspěvku porovnám jednotlivé metody a představím jejich výhody i omezení.

ČTVRTEK
14:30-16:00
U32

LUCIE VIKTOROVÁ
„A VYBÍRÁ TEN VÁŠ TEST KVALITNÍ LIDI?“ – PROBLÉM OMEZENÍ VARIABILITY PŘI VALIDIZACI METOD PRO VÝBĚR UCHAZEČŮ

Jedna z prvních otázek, kterou Vám někdo položí, jste-li pověřeni organizací výběrového řízení – jedno zda na vysokou školu, nebo do zaměstnání – se patrně bude týkat toho, „jak dobře“ dovedou Vámi zvolené metody vybrat vhodného uchazeče. Tato otázka bude často cílit na predikci výkonu. V tom lepším případě budete mít konkrétně definováno, co chcete předpovídat, a budete využívat standardizované nástroje, jejichž validita byla v tomto kontextu již ověřena. V tom komplikovanějším budou kritéria mlhavější a Vy budete metodu teprve konstruovat a/nebo její vlastnosti ověřovat sami – často právě na lidech, které jste na základě výsledků v této metodě (někdy v kombinaci s dalšími postupy) vybrali. A šance je, že Vás výsledné korelace příliš nepotěší.

Cílem tohoto příspěvku je upozornit na problematiku omezení variability v situacích, kdy je validita testu vůči nějakému kritériu ověřována na vzorku, jenž byl vybrán právě na základě skóre v tomto testu. Představeny budou různé varianty, jak může k omezení variability dojít, a doporučené postupy, jak důsledky tohoto efektu zmírnit. K ilustraci si vezmeme na pomoc příklad přijímacího řízení na vysokou školu.

ČTVRTEK
14:30-16:00
U32

PATRICIA MARTINKOVÁ, ADÉLA DRABINOVÁ, JAKUB HOUDEK, LUBOMÍR ŠTĚPÁNEK
VÝUKA PSYCHOMETRIE A RUTINNÍ VALIDIZACE PŘIJÍMACÍCH TESTŮ S VYUŽITÍM SHINYITEMANALYSIS

Tento příspěvek představuje ShinyItemAnalysis – aplikaci pro psychometrickou analýzu testů a jejich položek. ShinyItemAnalysis nabízí psychometrické modely v rámci grafického rozhraní pro volně šiřitelné statistické prostředí R a zpřístupňuje tak jeho funkcionalitu širší veřejnosti. Aplikace pokrývá širokou škálu psychometrických metod, od tradiční položkové analýzy až po složitější latentní modely, nabízí cvičné datové soubory, uvádí rovnice modelů, odhady parametrů a jejich interpretaci, jakož i vybraný zdrojový kód, a je tak vhodným nástrojem pro výuku psychometrických konceptů a jejich implementace v R. Aplikace však také nabízí možnost analýzy vlastních dat a automatické generování reportů a aspiruje tak na to být jednoduchým nástrojem pro rutinní analýzu testů a jejich položek. Její praktické využití je demonstrováno na kurzu „Vybraná témata z psychometrie“ na MFF UK a na příkladu validizace přijímacích testů na 1. LF UK.

Tento text vznikl v rámci projektu Odhad psychometrických vlastností jako součást vývoje přijímacích testů podpořeném GA ČR (projekt GJ15-15856Y).

Reference:

Martinková, P., Drabinová, A., & Houdek, J. (2017). ShinyItemAnalysis: Analýza přijímacích a jiných znalostních či psychologických testů. TESTFÓRUM, 6(9), 16–35. URL <http://dx.doi.org/10.5817/TF2017-9-129>

Martinková, P., Drabinová, A., Leder, O., Houdek, J. (2017). ShinyItemAnalysis: Test and Item Analysis via Shiny. Version 1.2.3 URL <https://cran.r-project.org/package=ShinyItemAnalysis>, <https://shiny.cs.cas.cz/ShinyItemAnalysis/>

Přijímací řízení na lékařské fakulty patří k těm typům testů, které mají pro probanda, jenž test podstoupí, důležitý význam. Proto je vhodné mít možnost jednotlivé testové položky a test jako celek rutinně a efektivně hodnotit podle vytvořeného standardu. Příspěvek představuje metodologii, která umožňuje provést rychlou analýzu testů přijímacího řízení téměř v reálném čase, aplikovanou na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Vytvořená metodologie vychází především z klasické testové teorie a přináší zobecnění některých základních principů hodnocení testové položky, zejména zobecněný index diskriminace (ULI, upper-lower index). Klasický index diskriminace položky (ULI) využívá rozdílu v podílech správných odpovědí nejvíce a nejméně úspěšné třetiny uchazečů; je tedy založen na tercilech celkových skóre. Pro účely 1. lékařské fakulty, kde je ovšem přijímána jen nejlepší pětina uchazečů, bylo nutné index diskriminace položky založit na kvintilech. Současně byl ULI zobecněn na q-kvantil a doplněný matematický aparát nabízí možnost použití metodologie i v jiné instituci, kterou zajímá pouze nejlepší q-tina uchazečů. Prakticky je metodologie aplikována spolu s dalšími, pokročilejšími metodami položkového testování v aplikaci ShinyItemAnalysis.

Tento text vznikl v rámci projektu Odhad psychometrických vlastností jako součást vývoje přijímacích testů podpořeném GA ČR (projekt GJ15-15856Y).

Reference:

Martinková, P., Štěpánek, L., Drabinová, A., Houdek, J., Vejražka Š., & Štuka, Č. (2017). Semi-real-time analyses of item characteristics for medical school admission tests. Proceedings of the 2017 Federated Conference on Computer Science and Information Systems, M. Ganzha, L. Maciaszek, M. Paprzycki (eds). ACSIS, Vol. 11, 189-194. URL <https://fedcsis.org/proceedings/2017/drp/380.html>
Martinková, P., Drabinová, A., Leder, O., Houdek, J. (2017). ShinyItemAnalysis: Test and Item Analysis via Shiny. Version 1.2.3 URL <https://cran.r-project.org/package=ShinyItemAnalysis>, <https://shiny.cs.cas.cz/ShinyItemAnalysis/>
Martinková, P., Drabinová, A., & Houdek, J. (2017). ShinyItemAnalysis: Analýza přijímacích a jiných znalostních či psychologických testů. TESTFÓRUM, 6(9), 16-35. URL <http://dx.doi.org/10.5817/TF2017-9-129>

LENKA KREJČOVÁ, MAREK VRANKA

DIAGNOSTICKÁ BATERIE KOGNITIVNÍCH PROCESŮ (CAS2) - PŘEDSTAVENÍ NOVÉHO DIAGNOSTICKÉHO NÁSTROJE

Příspěvek představí českou adaptaci ucelené diagnostické baterie CAS 2, jejímiž autory jsou Jack A. Naglieri, J. P. Das, Sam Goldstein. Jedná se o komplexní soubor psychodiagnostických metod pro zevrubné zmapování kognitivních procesů, resp. způsobů řešení problémů, dětí a dospívajících. Východiskem vzniku metody byla Lurijova teorie neuropsychologického fungování kognitivních procesů jedince, která byla dalšími autory rozpracována do teorie PASS. Tento přístup člení kognitivní procesy do čtyř ucelených způsobů práce s informacemi: P (planning) = plánování, A (attention) = pozornost, S (simultaneous) = simultánní zpracování, S (successive) = následné zpracování. Jednotlivé subtesty se člení do uvedených čtyř oblastí práce s informacemi. Diagnostik získá skór škály plánování, pozornosti, simultánního i následného kognitivního fungování. Výsledky jsou dále vyjádřeny celkovým skórem, resp. celkovou úrovní rozumových schopností. Mimo to vybrané subtesty zjišťují úroveň exekutivních funkcí, včetně pracovní paměti. Česká standardizace proběhla na bezmála tisíci probandech napříč celou republikou. Výsledky CAS 2 lze využít pro stanovování diagnóz i při volbě vhodných intervenčních a terapeutických procesů. Zahraniční studie dokládají, že výkony ve čtyřech sledovaných škálách PASS úzce souvisí s osvojováním znalostí a dovedností v edukačním procesu. Baterie rovněž citlivě identifikuje jedince se speciálními vzdělávacími potřebami.

JIRÍ LACIGA, DANIEL DOSTÁL

TOMAL-2

Test paměti a učení, česká standardizace,

PETRA VÁVROVÁ, JAN VACEK, MARKÉTA ZAJÍČOVÁ

KOMPARACE METOD ODHADU INTELKTOVÉ ÚROVNĚ

Cílem příspěvku je seznámit účastníky se vzájemným srovnáním několika metod jednodimenzionálních intelektových testů, které jsou běžně užívány v rámci posuzování psychické způsobilosti uchazečů o vstup do Armády České republiky a vojáků z povolání, vzorek tvoří i klinická populace Ústřední vojenské nemocnice v Praze. Stručně budou představeny základní údaje jednotlivých zkoumaných testů, zaměřených na performační intelekt (Vídeňský maticový test, Test intelektového potenciálu, Kostky, Ravenovy standardní progresivní matice). Těžiště příspěvku se však bude nacházet ve statistické analýze rozsáhlého vzorku s více než padesáti tisíci zdrojovými daty. Cílem práce je přinést zjištění, zda jsou užívané nástroje rovnocenné a navzájem zastupitelné, a to v běžném užití v klinické i expertizní praxi.

ČTVRTEK
14:30-16:00
P31

ONDŘEJ STRAKA, HYNEK ČÍGLER, MICHAL JABŮREK, ŠÁRKA PORTEŠOVÁ

TEST PRO IDENTIFIKACI NADANÝCH ŽÁKŮ V MATEMATICE (TIM3-5)

Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice (TIM3-5) vyvinul odborný tým z Centra rozvoje nadaných dětí a Katedry psychologie FSS MU. Jde o standardizovanou psychodiagnostickou metodu pro měření matematických schopností v pásmu středního a vyššího nadprůměru u žáků 3.–5. tříd základní školy, po doplnění o další informace (například komplexní intelektové vyšetření) je velmi užitečný při diagnostice mimořádného matematického nadání. Test je k dispozici ve dvou paralelních formách, které mohou být administrovány individuálně nebo skupinově (tužka-papír). Vzhledem k vysoké obtížnosti však není vhodný pro plošné testování celých školních tříd. V příspěvku představíme teoretická východiska testu a nastíníme, v čem se podobá dalším metodám a postupům, obvykle používaným při identifikaci mimořádného nadání, a v čem je naopak v našich podmínkách unikátní. Dále prezentujeme vybrané psychometrické charakteristiky, s důrazem na ty, z nichž vyplývají zjevné a laikům srozumitelné závěry pro diagnostickou práci s testem.

ČTVRTEK
14:30-16:00
AULA

JAROSLAV TOČÍK, JAKUB JELÍNEK

ADAPTIVNÍ SCHOPNOSTI U DĚTÍ S ADHD, PAS A MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Příspěvek bude věnován výsledkům pilotních studií Posuzovací škály adaptivního chování u dětí ve věku 5 - 15 let (formy pro posouzení rodičem). Představíme výsledky analýz fungování škály pro posouzení adaptivního chování dětí z intaktní populace a dětí z vybraných klinických skupin - s diagnózou poruchy autistického spektra, ADHD a mentálního postižení.

ČTVRTEK
14:30-16:00
AULA

JAKUB JELÍNEK, JAROSLAV TOČÍK

POSUZOVACÍ ŠKÁLY ADAPTIVNÍHO CHOVÁNÍ U DĚTÍ VE VĚKU 5 - 16 LET

V tomto příspěvku představíme záměr, s nímž byl zahájen projekt Posuzovací škály adaptivního chování u dětí ve věku 5 - 16 let. Představíme teoretická východiska, způsob konstrukce nástroje, způsob odpovídání a také specifika jednotlivých forem posuzovací škály. Diagnostický nástroj srovnáme s dostupnými behaviorálními škálami v ČR i zahraničí.

ČTVRTEK
14:30-16:00
AULA

LUCIE CHADIMOVÁ, JAROSLAV TOČÍK

POSOUZENÍ ADAPTIVNÍHO CHOVÁNÍ DÍTĚTE UČITELEM A RODIČI

Příspěvek bude věnován výsledkům pilotních studií Posuzovací škály adaptivního chování u dětí ve věku 5 - 16 let (forem pro posouzení rodičem a učitelem). Představíme tendence v odpovídání rodičů v jednotlivých formách administrace (rozhovor, papírová forma) a také srovnání odpovídání rodičů české národnosti a rodičů, kteří se hlásí k jiné národnosti (tzn. v českém prostředí představují národnostní minoritu). Představíme analýzu chybějících odpovědí a také položky, které byly dle komentářů respondentů či administrátorů škály pro některou ze skupin problematické (srozumitelnost, nedostatek informací pro zodpovězení položky, atp.)

ČTVRTEK
16:30-18:00
U32

JAKUB TOMAN

SROVNÁNÍ POSTUPŮ PRO DĚLENÍ FYZICKÉHO PROSTORU NA ZÁKLADĚ DAT O LIDSKÉM POHYBU

Počítačové zpracování obrazu je běžně používaná metoda pro analýzu davu a pohybu lidí v prostoru. Zde je prezentován jednoduchý experimentální postup pro zpracování videozáznamu pohybu lidí. Výsledkem analýzy obrazu je grafické dělení prostoru podle činností, které se v něm běžně odehrávají. Konkrétněji je činnost prostorově ohraničená na základě a) množství detekovaného pohybu a b) prostorové soudržnosti výsledného jevu. Takto označený prostor je nazván zónou. Bylo vybráno několik videozáznamů z různých geografických míst. Je popsán postup zpracování dat o pohybu lidí v těchto situacích a názorně jsou propojeny atributy lidské aktivity s jeho prostorovým uspořádáním. V rámci analýzy je možné různým způsobem definovat dynamiky pohybu. Různé přístupy k datům o pohybu a jejich vliv na výsledek analýzy jsou popsány a srovnány. Postup by mohl pomoci při dalším výzkumu interakce člověka a prostředí.

Bude představena původní univerzální testovací platforma Hypothesis a zároveň tři různé performační psychologické testy. V rámci úzké spolupráce mezi Masarykovou univerzitou a Vojenskou nemocnicí Brno vznikl unikátní projekt, ve kterém byl původně experimentální výzkumný nástroj Hypothesis upraven do podoby, který je vhodný pro klinické užití na poli psychologické diagnostiky. Zároveň vznikly resp. byly standardizovány tři psychodiagnostické testy. Software Hypothesis vznikl primárně pro účely experimentálního výzkumu v oblasti kognitivní kartografie a pro účely psychologické diagnostiky. Hypothesis je webová platforma, která umožňuje online vytvářet, spravovat a v běžném webovém prohlížeči či v kontrolovaném módu administrovat výzkumné testy a baterie. Jedná se o event-logger aplikaci, která ukládá do databáze požadované akce uživatele a v případě potřeby je v reálném čase vyhodnocuje. Platforma Hypothesis umožňuje aplikaci přístupu adaptivního testování. Základním stavebním prvkem baterií jsou jednotlivé slidy, které mohou mít různý vzhled a funkcionalitu. Platforma Hypothesis disponuje ve svém jádru širokým spektrem prvků (např. textová pole; radio-buttons; bodové, liniové a plošné označování; ovládání průběhu testu jak myší, tak klávesnicí; časovač), které jsou díky modulární architektuře platformy doplňovány o další funkce (např. přehrávání audia a videa). Dalším příkladem využití modularity platformy je integrace processing.js aplikací, které umožňují vytvářet a prezentovat bohatý grafický materiál, interaktivní animace či úlohy vyžadující manipulaci s 3D objekty. Součástí platformy Hypothesis je managery modul, který umožňuje nejen správu uživatelských účtů a samotných testů, ale rovněž slouží jako nástroj pro export dat. Platforma umožňuje více způsobů spuštění testů, a to i v tzv. kontrolovaném módu za užití speciálního browseru. Pro účely klinické diagnostiky na uzavřených sítích byla vytvořena speciální verze softwaru "Hypothesis diagnostica", která je oproti původní výzkumné verzi optimalizována pro užití v klinické praxi. Mimo jiné je výrazně zjednodušeno uživatelské rozhraní a naopak je upravena exportní modul tak, aby psychodiagnostikovi umožnil snadný a přehledný export dosažených výsledků testovaných jedinců. V rámci prezentace budou představeny rovněž tři nově standardizované testy, které byly implementovány do prostředí softwaru Hypothesis. Jedná se testy: Vlajkový test pozornosti, Interferenční prostorový test, Test verbálního uvažování.

Chceme se věnovat srovnání klasické a bayesovské aplikace teorie odpovědi na položku (IRT). Cílem je ukázat, jaké výhody přináší bayesovský přístup, a to z praktického pohledu standardizace psychometrické metody - tj. chceme popsat a srovnat všechny kroky a dílčí analýzy. Budeme používat náhodně generovaná testovací data (s různými velikostmi vzorku, různou strukturou položek atp.) a porovnáme tři přístupy odhadu parametrů, kromě frekventistického a bayesovského s pomocí MCMC i bayesovský s pomocí ADVI (automatic differentiation variational inference). Zajímají nás především tato kritéria: 1) jak se budou lišit přesnosti odhadu parametrů vzhledem k jejich true hodnotám, 2) jak bude přesné zhodnocení modelů fitů a porovnávání vhodnosti modelů, 3) s jakou přesností bude možné s pomocí různých indexů fitů osob a položek vybrat nevhodné položky a odhalit podvádějící či jinak nevyhovující respondenty, a 4) jak jsou jednotlivé přístupy náročné z časového a technického hlediska.

V praxi vnímáme nedostatek standardizovaných nástrojů poskytujících ucelené informace o školních dovednostech pokrývajících celé věkové spektrum, naprosto chybí možnost diagnostikovat kognitivní schopnosti a školní dovednosti zároveň pomocí testů „konormovaných“ na jediném standardizačním souboru.

Ve vydavatelství ProPsyco s.r.o. vzniká komplexní diagnostika školních dovedností (výkonové zkoušky). Diagnostická baterie je zaměřena na úroveň matematických schopností a dovedností; na ověření jazykových schopností, předpokladů pro čtení, psaní; úroveň písemného projevu, čtenářských dovedností včetně práce s textem.

Testy jsou určeny pro věkové rozpětí od předškolního období po dospělost. Aktuálně proběhla pilotní studie, připravuje se standardizační verze. Vzhledem k tomu, že se jedná o rozsáhlé diagnostické baterie, které mohou poskytnout ucelené informace o testovaném, bude při standardizaci u části probandů použita kromě výkonových zkoušek nová verze testu kognitivních schopností Woodcock-Johnson IV. (WJ IV Cog).

Příspěvek zevrubně seznamuje s jednotlivými výkonovými zkouškami a jejich charakteristikami.

Rozšiřování podpory studentů se zdravotním znevýhodněním přineslo potřebu diagnostiky specifických poruch učení i u starších věkových skupin. V posledních deseti letech byly vytvořeny baterie testů pro diagnostiku středoškoláků a vysokoškoláků, obě však vznikly převážně aktualizací existujících testů. Příspěvek bude diskusí nad přínosy a riziky přejímání a úprav starších diagnostických metod.

ČTVRTEK
16:30-18:00
P3I

LENKA ŠAMÁNKOVÁ

TEST REY-OSTERRIETHOVY KOMPLEXNÍ FIGURY U 14/15LETÝCH DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ

Příspěvek představuje možnosti využití testu Rey-Osterriethovy komplexní figury (ROCF) v diagnostice specifických poruch učení (SPU) prostřednictvím skórovacího systému TKF (Košč & Novák, 1997) a Bostonského skórovacího systému – BQSS (Stern, 1999), který se v ČR doposud v praxi ani ve výzkumech neobjevuje, ale nabízí z dostupných skórovacích systémů pro ROCF nejkompaktnější hodnocení kvantitativního i kvalitativního charakteru. Tyto dva skórovací systémy budou porovnány a zhodnoceny z hlediska jejich využitelnosti a přínosnosti v pedagogicko-psychologické praxi a výzkumu, se zřetelem k diagnostice SPU u 14/15letých dětí. Příspěvek poukáže rovněž na charakteristické projevy 14/15letých dětí v kresbě kopie ROCF vycházející ze srovnání těchto dětí s dětmi bez SPU stejného věku a dále s dětmi mladšího věku.

ČTVRTEK
16:30-18:00
P3I

LUCIE CHADIMOVÁ, MARKÉTA CARAVOLAS, JAN VOLÍN

BATERIE DIAGNOSTICKÝCH TESTŮ GRAMOTNOSTNÍCH DOVEDNOSTÍ PRO ŽÁKY 6.-9. TŘÍDY ZŠ

Příspěvek bude věnován představení standardizované baterie testů gramotnostních dovedností pro druhý stupeň základních škol, která je aktuálně připravována k publikaci v rámci Národního ústavu pro vzdělávání. Baterie koncepčně navazuje na metodu Baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností pro žáky 2. až 5. ročníků ZŠ (BDTG1 – Caravolas & Volín, 2005), a byla vytvořena pro vyhodnocování gramotnostních dovedností starších dětí zejména s ohledem na dovednosti procesuálně fonologické. Baterie se skládá z jedenácti testů, které vyšetřují různé aspekty čtení, psaní, fonematických procesů a grafomotoriky. Tři z testů jsou zadávány skupinově, osm individuálně. Baterie byla standardizována na vzorku 415 až 468 žáků šestých až devátých tříd. Nástroj je jednak určen pro učitele jako screening globální čtenářské a pisatelské dovednosti žáků ve třídě (pomocí skupinově zadávaných testů) pro identifikaci žáků s potížemi. Individuálně administrované testy následně učitelům, školním psychologům a ostatním specialistům poskytnou podrobnější diagnostický profil žáků z hlediska jejich plynulosti řečového zpracování, rychlosti rozpoznávání slov a jejich komponentů, chápání čteného, ortografických dovedností, fonematického povědomí a grafomotorické rychlosti.

ČTVRTEK
16:30-18:00
AULA

NATÁLIA KAŠČÁKOVÁ, JOZEF HAŠTO, PETER TAVEL

DOTAZNÍK "PROŽÍVÁNÍ BLÍZKÝCH VZTAHŮ" (ECR-R A ECR-R 16). VZŤAHOVÁ ÚZKOSTNOST A VYHÝBAVOŠŤ V REPREZENTATÍVNEJ VZORKE.

V príspevku opisujeme naše skúsenosti s použitím dotazníka Prožívání blízkých vztahů (verzie ECR-R a ECR-R-16) na reprezentatívnych vzorkách obyvateľstva ČR. Vo výskume z r.2014 bola vytvorená skrátená verzia, pričom výber položiek bol robený na základe klinických a štatistických vlastností jednotlivých položiek. Cieľom ďalšej štúdie z r.2016 bolo posúdiť psychometrické vlastnosti prepracovanej plnej verzie dotazníka ECR-R s upraveným znením problematických otázok a porovnať jeho vlastnosti so skrátenou verziou ECR-R-16. Odporúčame používať obe verzie – plnú verziu ECR-R ako aj skrátenú verziu ECR-R-16, diskutujeme o ich vlastnostiach a vhodnosti použitia. Diskutujeme aj o sociodemografických rozdieloch v úzkostnosti a vyhýbavosti v rôznych skupinách obyvateľstva.

ČTVRTEK
16:30-18:00
AULA

PETRA DAŇSOVÁ, LENKA LACINOVÁ

ČESKÉ VERZE METOD VYCHÁZEJÍCÍCH Z DOTAZNÍKU EXPERIENCES IN CLOSE RELATIONSHIPS

Sekce se bude věnovat metodám vycházejícím z nástroje pro měření citové vazby v dospělosti Experiences in Close Relationships. Cílem je společně najít shodu v používaných překladech, ve zkrácených verzích metody apod. Cílem by měla být větší jednotnost v používaných překladech metod, která může vést k možnostem srovnávání výsledků napříč studiemi a k lepšímu využití v praxi.

Setkání si představujeme jako prostor pro diskusi o zkušenostech s použitím metod. Přivítáme příspěvky, které přiblíží zkušenosti účastníků s ECR a jeho různými variantami. Na úvod sekce bude představen přehled v ČR používaných variant a jejich překladů. Podoba setkání je tedy otevřená, může se jednat o blok několika příspěvků a diskusi a/nebo o pracovní setkání přímo nad položkami.

ČTVRTEK
16:30-18:00
AULA

MÁRIA ZELIK LEITNER

ZÍSKANÁ BEZPEČNÁ VZŤAHOVÁ VÄZBA (EARNED SECURE ATTACHMENT) A KONTINUÁLNA BEZPEČNÁ VZŤAHOVÁ VÄZBA (CONTINUOUS SECURE ATTACHMENT) SÚČASNÝ STAV POZNATKOV A PŘEHĽAD SPÔSOBOV MERANIA

Koncept získanej bezpečnej vzťahovej väzby charakterizuje vzťahovú väzbu jednotlivcov, ktorí dokázali prekonať rané negatívne skúsenosti s primárnymi osobami alebo rôzne formy tráum a aktuálne využívajú stratégie správania bezpečnej vzťahovej väzby. Kontinuálna bezpečná vzťahová väzba charakterizuje jednotlivcov, ktorí opisujú vzťahy s primárnymi osobami ako pozitívne a majú vnútorný pracovný model bezpečnej vzťahovej väzby. Cieľom príspevku je analýza týchto konceptov, súčasného stavu problematiky a prehľad spôsobov jeho merania v rámci jednotlivých metód.

ČTVRTEK
16:30-18:00
AULA

ANETA CVRČKOVÁ

PSYCHOMETRICKÉ CHARAKTERISTIKY ČESKÉ ADAPTACE THE EXPERIENCE IN CLOSE RELATIONSHIPS – RELATIONSHIP STRUCTURES (ECR-RS)

ECR-RS je jednou z nejčastěji využívaných metod pro měření citové vazby v dospělosti. Obsahem příspěvku je představení psychometrických charakteristik české verze této metody - faktorové struktury, invariance měření pro různé typy partnerů a pro pohlaví a dále také bifaktorového modelu aplikovaného na ECR-RS, který umožňuje extrahovat globální vazbovou vyhybavost a globální vazbovou úzkostnost a posoudit vliv specifické a globální citové vazby na vztahové prožívání člověka.

ČTVRTEK
16:30-18:00
AULA

MIROSLAV CHARVÁT, MARTIN SEITL

PSYCHOMETRICKÉ CHARAKTERISTIKY ČESKÉ VERZE ŠKÁLY EXPERIENCES IN CLOSE RELATIONSHIPS (ECR-CZ)

Cílem příspěvku je představit psychometrické parametry české verze škály Experiences in Close Relationships (ECR) používané k diagnostice vztahové vazby na základě dvou ortogonálně orientovaných dimenzí - Vztahové vyhybavosti (Avoidance) a Vztahové úzkostnosti (Anxiety). Hlavní pozornost byla věnována faktorové struktuře metody ECR (původně o 36 položkách) a její reliabilitě. Faktorová struktura byla nejprve ověřována na souboru 1072 participantů ve věku 18 – 68 let. Explorační faktorová analýza sice potvrdila teoreticky předpokládané dvoufaktorové řešení, nicméně vedle této očekávané dvoufaktorové struktury byla možnost připustit jako alternativní řešení i třífaktorovou strukturu. Jako finální produkt byla nakonec navržena zkrácená dvoufaktorová verze ECR-CZ o 31 položkách, která vykazuje vyšší psychometrické kvality. Metoda byla poté s dostupem znovu prověřována na vzorku přes 3000 participantů.

PÁTEK
09:00-10:15
U32

LENKA FÍRTOVÁ, TOMÁŠ HABERMANN

ODLIŠNÉ FUNGOVÁNÍ POLOŽEK V KONTEXTU NÁRODNÍCH SROVNÁVACÍCH ZKOUŠEK

V kontextu high-stake testů, jakými jsou například Národní srovnávací zkoušky (NSZ), je důležitou součástí analýzy položek i analýza jejich odlišného fungování v různých podmnožinách respondentů. Národními srovnávacími zkouškami, které nahrazují nebo doplňují přijímací řízení na desítky fakult, projdou každoročně tisíce uchazečů. Struktura uchazečů je přitom poměrně pestrá: na vysoké školy se v dnešní době již nehlásí pouze čerství maturanti, ale i starší ročníky; nezanedbatelný podíl uchazečů tvoří rovněž lidé jiného než českého státního občanství, a to zejména Slováci. Příspěvek se bude zabývat analýzou odlišného fungování položek ve dvou nejrozsáhlejších testech v rámci NSZ, v testu Obecných studijních předpokladů a v testu Základů společenských věd, a to konkrétně rozdíly ve fungování položek mezi chlapci a dívkami, maturanty a staršími respondenty a v neposlední řadě mezi respondenty českého a slovenského státního občanství. Budou hledány odpovědi na otázky, zda se v testech vyskytují úlohy, které jsou pro jednotlivé skupiny respondentů jinak obtížné, o jaké typy úloh se jedná a co může stát v pozadí tohoto jevu.

PÁTEK
09:00-10:15
U32

MARTIN KOMARC, IVANA HARBICHOVÁ, PATRÍCIA MARTINKOVÁ

POČÍTAČOVÉ ADAPTIVNÍ TESTOVÁNÍ A MOŽNOSTI JEHO VYUŽITÍ V PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTICE: UKÁZKA S VYUŽITÍM PHYSICAL SELF-DESCRIPTION QUESTIONNAIRE.

Cílem tohoto příspěvku je ověření užitečnosti počítačového adaptivního testování (computerized adaptive testing – CAT) při hodnocení tělesného sebepojetí za využití Physical Self-description questionnaire (PSDQ) – nástroje, který je široce používán k posouzení tělesného sebepojetí (TS) v oblasti psychologie a psychologie sportu. Praktická využitelnost CAT byla hodnocena pomocí Monte-Carlo simulace, v níž odpovědi na jednotlivé položky byly simulovány na základě dříve publikovaných parametrů položek (získaných kalibrací reálné položkové banky pomocí Graded Response modelu) a předem specifikovaných skutečných hodnot latentní úrovně tělesného sebepojetí. V rámci simulace adaptivní administrace byl hodnocen počet administrovaných položek z PSDQ a přesnost odhadů latentní úrovně TS. Výsledky potvrzují užitečnost CAT pro PSDQ. Například při požadované reliabilitě testového skóru $rel = 0.8$ bylo průměrně administrováno $N = 5,3$ ($SD = 4,9$) položek a CAT tedy ušetřilo v průměru více než 90% všech položek v PSDQ. Odhady TS získané pomocí CAT vysoce korelovaly s odhady TS získanými pomocí všech otázek v PSDQ (Pearsonův $r = 0,94$). V závěru příspěvku je prezentována aplikace pro adaptivní test a je diskutována využitelnost metodologie v dalších oblastech, jako je testování znalostí studentů.

Tento příspěvek vznikl s podporou následujících projektů a grantů: PROGRES Q19, GJ15-15856Y, SVV 2017-260446

PÁTEK
09:00-10:15
U32

ADAM TÁPAL, HYNEK CÍGLER

PŘÍKLADY VYUŽITÍ IPL EXPLANAČNÍHO IRTREE MODELU PRO TESTOVÁNÍ VÝZKUMNÝCH HYPOTÉZ

Příspěvek krátce představí logiku IRTree modelů a explanačních IRT modelů. Následně s využitím pilotních a standardizačních dat testu TIM (Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice) a R balíčku lme4 představíme dvoudimenzionální model popisující chování respondentů. Budeme ilustrovat možnosti IRTree modelu při využití informací o různých typech „nesprávné“ odpovědi pro měření „stylu práce“ respondentů. Dále prozkoumáme, zda vliv učitelů je vyšší právě na matematické schopnosti, nebo styl práce. Představený model je víceúrovňový s kontrolou demografických proměnných a efektu učitele.

ADÉLA DRABINOVÁ, PATRÍCIA MARTINKOVÁ

DIFNLR: DETEKCE ODLIŠNÉHO FUNKOVÁNÍ POLOŽEK POMOCÍ ZOBECNĚNÉ LOGISTICKÉ REGRESE

difNLR – balíček volně šiřitelného statistického prostředí R – byl vytvořen pro detekci potenciálně neférových položek v didaktických a psychologických testech (pro tzv. analýzu odlišného fungování položek, DIF z angl. Differential Item Functioning). Pro dichotomická data balíček přináší novou metodu založenou na zobecněné logistické regresi, která počítá s možností, že položka může být správně zodpovězena pouhým uhadnutím nebo naopak špatně zodpovězena z důvodu nepozornosti. Pro neskórovaná data balíček nabízí metodu pro analýzu tzv. odlišného fungování distraktorů (DDF z angl. Differential Distractor Functioning). Tato metoda je založena na multinomické regresi a nabízí bližší pohled na jednotlivé volby položek. Funkčnost balíčku a jeho použití je demonstrována na třech cvičných datových souborech pocházejících z přijímacích řízení na vysoké školy. Balíček je navíc využíván online aplikací ShinyItemAnalysis, která nabízí grafické rozhraní a zpřístupňuje tak detailní analýzu edukačních a psychologických testů širšímu obecnstvu.

Reference:

Drabinová, A., & Martinková, P. (2017). Detection of differential item functioning with nonlinear regression: Non-IRT approach accounting for guessing. *Journal of Educational Measurement*. V tisku.

Drabinová A., Martinková P., & Zvára, K. (2017). difNLR: Detection of Differential Item Functioning (DIF) and Differential Distractor Functioning (DDF) by Non-Linear Regression Models. R package version 1.0.3. <https://cran.r-project.org/package=difNLR>

Martinková, P., Drabinová, A., Leder, O., & Houdek, J. (2017). ShinyItemAnalysis: Test and Item Analysis via Shiny. Version 1.2.3 URL <https://cran.r-project.org/package=ShinyItemAnalysis>, <https://shiny.cs.cas.cz/ShinyItemAnalysis/>

Martinková, P., Drabinová, A., & Houdek, J. (2017). ShinyItemAnalysis: Analýza přijímacích a jiných znalostních či psychologických testů. *TESTFÓRUM*, 6(9), 16–35. URL <http://dx.doi.org/10.5817/TF2017-9-129>

Tento projekt vznikl s podporou Grantové Agentury České republiky č. GJ15-15856Y a v rámci projektu SVV 2017 č. 260454.

BARBORA LUCKÁ, LUCIE CHADIMOVÁ

VLIV DYNAMICKÉ DIAGNOSTIKY NA ZPŘESNĚNÍ DIAGNÓZY

Příspěvek shrnuje a zamýšlí se nad obvyklými postupy každodenní poradenské praxe při diagnostice výukových potíží. Průřezovými tématy jsou otázky, zda odlišujeme vliv výukových nedostatků, metodických chyb ve výuce, případně vliv prostředí, ve kterém dítě vyrůstá, od potenciálu dítěte učit se. Můžeme tyto nežádoucí vlivy eliminovat? Postačují nám obvykle používané postupy jako podklad pro diagnózu? Jsou získané výstupy podkladem podpory a výchozím bodem stimulace oslabených funkcí? V neposlední řadě vyvstává otázka, nakolik vede diagnostika s nepřesnými vstupními a posléze i výstupními informacemi k rozvoji odbornosti poradenského pracovníka.

MARTINA MALOTOVÁ

DYNAMICKÁ DIAGNOSTIKA DÍLČÍCH ZRAKOVÝCH OBLASTÍ NÁSTROJEM IN-SIGHT

Příspěvek stručně představí aplikaci principů dynamické diagnostiky ve speciálně-pedagogické praxi s diagnostickým nástrojem In-Sight, určeným pro diagnostiku zrakového vnímání dětí a žáků předškolního a mladšího školního věku. Půjde o stručnou případovou studii ilustrující aplikaci principů dynamické diagnostiky v poradenském zařízení. Autorka z vlastní zkušenosti posoudí klady i nevýhody dynamického přístupu a možnosti jejich využívání v práci s nástroji užívanými v diagnostice slabozrakých klientů a klientů s poruchou JBV. Ilustruje možnost využití získaných informací pro formulaci vzdělávacích doporučení.

IVO ČERMÁK, TÁŇA FIKAROVÁ, PETR ŠTĚPÁNEK, JANA SCHMIDTOVÁ, PSYCHOLOGICKÝ ÚSTAV AV

DISOCIATIVNÍ PROJEVY V PŘÍBĚZÍCH TAT.

V příspěvku budou stručně zmíněny různé přístupy k disociaci a možnost jejich integrace. Zdůrazněna bude souvislost disociativních fenoménů s traumatem, neboť se ukazuje, že disociace jsou jeho citlivým indikátorem. Diagnostika disociací s využitím klinických interview, dotazníků či projektivních metody je zaměřena téměř výhradně na symptomatologii. Výzkumy disociací pomocí Rorschachovy metody vedly k tvorbě specifických škál, které mohou inspirovat i diagnostiku disociací pomocí TAT. Představen bude dosud jediný existující přístup k posouzení disociativních fenoménů v příbězích evokovaných TAT. V původním výzkumu

22 traumatizovaných dívek (14 až 16 let) byly analyzovány protokoly TAT s cílem identifikovat v naracích disociativní projevy. Předběžný seznam potenciálních disociativních projevů v příbězích TAT byl porovnán se seznamem disociativních fenoménů v naracích vyvolaných TAT u souboru 13 netraumatizovaných dívek. Některé disociativní fenomény se vyskytovaly pouze v příbězích, které vytvořily traumatizované dívky, např. traumatické flashbacks, autobiografické intruze nekoherentní s dějem příběhu, popisování postav se zastřeným viděním či popisování scén znásilnění.

PÁTEK
09:00-10:15
AULA

IVO ČERMÁK, TÁŇA FIKAROVÁ
PROJEKTIVNÍ DIAGNOSTIKA: REFLEXE A VÝHLEDY

PÁTEK
09:00-10:15
AULA

VERONIKA MACHOVÁ, DAVID UNGER, STANISLAV JEŽEK
STANDARDIZACE BLOCHOVA VÍCEDIMENZIONÁLNÍHO KRESEBNÉHO TESTU PRO VYUŽITÍ PŘI DIAGNOSTICE ONEMOCNĚNÍ PSYCHOTICKÉHO OKRUHU

Blochův Vícedimenzionální kresebný test (MDZT) je projektivní metodou užívanou nejčastěji v klinické psychologii pro diagnostiku psychotických onemocnění. Od 60. let minulého století, kdy test vznikl, mu byla věnována jen malá výzkumná pozornost a jeho psychometrické charakteristiky nejsou spolehlivě doloženy. Předmětem tohoto výzkumu je prokázání validity kvantitativních testových proměnných při diagnostice schizofrenie a vytvoření aktuálních českých norem, jež umožní specifitější srovnání výsledku jednotlivce. Výzkumný soubor tvoří 146 pacientů se schizofrenií a 139 osob v kontrolní skupině. Pomocí logistické regrese jsem našla vztah mezi přítomností onemocnění a jedenácti hypotetizovanými ukazateli (f%, P%, Is%, V, Va, AML, mFw, E, OPTMIs, M%, D), přičemž schopnost celkového modelu správně predikovat přítomnost onemocnění se jejich zařazením zvýšila zhruba o patnáct procentních bodů. Studie dále ukázala, že v protokolech pacientů se schizofrenií se méně často než v kontrolní skupině objevují abstraktní kresby a tzv. speciální obsahy, což je v přímém rozporu s dosavadním diagnostickým postupem. Práce upozorňuje na některé zavádějící a mylné informace o MDZT a nastiňuje další kroky, které by měly v procesu standardizace metody následovat.

PÁTEK
14:15-15:30
U32

LUCIE CHADIMOVÁ, JAROSLAV TOČÍK
PEČKA KUČKA: JAK SE VAŘÍ STANDARDIZACE

V naší metodologické „reality show“ představíme aktuální projekt standardizace testu komplexní figury. V počátku tohoto ambiciózního projektu jsme si stanovili cíl vytvořit pro tento v poradenském i klinickém terénu cenný diagnostický nástroj kvalitní normy pro populaci dětí ve věku 5 – 19 let. Rozhodli jsme se standardizační vzorek sestavit s maximální možnou mírou náhodnosti výběru z populace. Že je to utopie? Že to nejde? Rozhodli jsme se to zkusit. Dozvíte se, jaké nástrahy a překvapení nás v tomto snažení potkala. Budeme diskutovat různé přístupy ke standardizaci nástrojů, zejména s ohledem k poměru cena X výkon a časové i organizační náročnosti.

PÁTEK
14:15-15:30
U32

LDANIEL DOSTÁL, JIŘÍ LACIGA
OTAZNÍKY V PROCESU STANDARDIZACE: PRAKTICKÁ ZKUŠENOST S TESTEM TOMAL 2

Standardizace psychodiagnostických testů psychometrika často dovede k problémům, jejichž řešení přesahuje rámec nejen učebnic, ale i většiny specializovaných odborných textů. Mnohdy pak musí volit svá vlastní řešení a originální postupy různé kvality a různé míry promyšlenosti.

Autor příspěvku pohovoří o svých zkušenostech nabytých při standardizaci testu TOMAL 2. Zaměří se zejména na ty situace v procesu standardizace, kdy bylo z různých důvodů nutné opustit rutinně prováděné postupy a nahradit je vlastním řešením. Cílem přednášky je otevřít diskusi nad těmito situacemi a jejich řešeními a konfrontovat je se zkušenostmi těch posluchačů, kteří si při své práci sami podobné otázky někdy položili.

Příspěvek může být poněkud technického rázu a je určen zejména těm posluchačům, kteří s psychodiagnostickými testy přicházejí do kontaktu nejen jako uživatelé, ale i jako jejich tvůrci, vydavatelé či autoři standardizací.

PÁTEK
14:15-15:30
U32

ŠTEFAN VENDEL
SLOVENSKÁ VERZIA SHORT-FORM OF THE COOPERSMITH SELF-ESTEEM INVENTORY

Príspevok informuje o overovaní psychometrických vlastností slovenskej verzie Short-form of the Coopersmith self-esteem inventory (SF-CSEI). Ako zdroje dôkazov sme si zvolili faktorovú štruktúru nástroja, konvergentnú, divergentnú validitu a schopnosť nástroja rozlišovať v meranej vlastnosti medzi pubescentmi a pubescentkami a medzi jednotlivými vekovými kategóriami. Výskumnú vzorku tvorilo 154 respondentov: 80 chlapcov a 74 dievčat vo veku 12-15 rokov. Pre overenie konvergentnej validity sme použili Rosenbergovú škálu sebahodnotenia. Pre overenie divergentnej validity sme použili Škálu zjavnej anxiety pre deti- CMAS. Rodové rozdiely sme zisťovali pomocou t-testu pre dva nezávislé výbery.

Rozdiely medzi vekovými kategóriami sme zisťovali pomocou t-testu pre dva nezávislé výbery. Pre overenie faktorovej štruktúry sme použili exploračnú faktorovú analýzu. Potvrdila sa nám trojfaktorová štruktúra, hoci šesť položiek sa nezaraďovali ani pod jeden z troch faktorov. Naš výskum potvrdil postačujúce psychometrické vlastnosti slovenskej verzie SF-CSEI. Inventár si zachoval postačujúce psychometrické vlastnosti aj po vypustení šiestich nezaraďovaných položiek. Obe škály vykazovali vysokú vnútornú konzistenciu a navzájom silno korelovali. Nepotvrdila sa hypotéza o rozdieloch medzi vekovými kategóriami.

PÁTEK
14:15-15:30
P3I

EDITA CHVOJKOVÁ
CHILD PUPPET LONELINESS SCALE

Příspěvek představuje výsledky pilotního ověření nové metody pro měření osamělosti na vzorku 100 dětí ve věku 4-8 let. Metoda je koncipována jako tzv. Child Puppet Interview, tedy rozhovor dvou maňášků, který napodobuje vrstevnickou komunikaci, s cílem učinit formu testování interaktivní, hravou, a tedy příjemnější malým dětem. Srovnání s externími kritérii demonstruje souvislost Child Puppet Loneliness Scale s problémovým chováním a prosociálním chováním. Příspěvek poskytuje odhady reliability a empirické validity nové škály, společně s diskuzí o její faktorové struktuře a jejích možných implikacích pro chápání osamělosti v raném věku.

PÁTEK
14:15-15:30
P3I

FILIP SMOLÍK, VERONIKA BLÁHOVÁ
NOVÉ NÁSTROJE PRO DIAGNOSTIKU DĚTSKÉHO JAZYKA V ČEŠTINĚ

Příspěvek referuje o právě dokončované dvou metod pro diagnostiku jazykového vývoje pro děti ve věku 5-7 let. Jedná se o obrázkový test porozumění slovní zásobě a test opakování vět. Oba testy používají ve světě běžné formáty úloh, u nichž je dobře doložena obsahová validita. Validita české verze je kromě obsahu doložena sledováním vzájemných vztahů těchto dvou metod a jejich vztahem ke skóřům experimentální verze testu gramatického porozumění. Standardizační vzorek čítal 308 dětí. Budou představeny růstové křivky včetně metod pro jejich tvorbu, normy a informace o validitě. Kromě toho autoři shrnou informace o dalších dostupných metodách pro diagnostiku dětského jazyka.

PÁTEK
14:15-15:30
P3I

JIRÍ LACIGA, HYNEK CÍGLER
FLYNNŮV EFEKT V ČR

Flynnův efekt v ČR

PÁTEK
14:15-15:30
P3I

MILOSLAVA DOČKALOVÁ
TEST HVĚZD A VLN V KONTEXTU BECKOVY SEBEPOSUDZOVACÍ ŠKÁLY DEPRESIVITY (BDI-III)

Ve svém příspěvku představuji snahy o externí validizaci projektivní metody Test hvězd a vln prostřednictvím Beckovy škály depresivity (BDI-II). V kontextu teorie se opírám o převážně grafologické hypotézy formulované autorkou metody Ursulou Avé-Lallemantovou, které dále rozpracovala Dafna Yalonová. Velkému vzorku studentů středních škol (N=397) jsem administrovala Test hvězd a vln a BDI-II. Pomocí metod logistické regrese jsem hledala souvislost mezi hodnocenými parametry kreseb a úrovní depresivity zjištěné škálou BDI-II. Dospěla jsem k závěru, že formulované hypotézy vztažené jen k vybraným parametrům kreseb dostatečně nepokrývají plný potenciál metody. Z toho důvodu jsem následně analyzovala všech 91 hodnocených parametrů kresby a našla skupinu dílčích kritérií, které mohou být relevantní při mapování depresivity u vyšetřovaného jedince. Protože se výsledky kvantitativní analýzy jeví jako potenciálně přínosné, kladu si za cíl, pomocí dalších dílčích výzkumů a srovnáním s jinými testy osobnosti, tuto metodu standardizovat a přispět tak ke vzniku příručky pro psychodiagnostickou praxi.

PÁTEK
14:15-15:30
AULA

JANA POKORNÁ, TOMÁŠ URBÁNEK
VÝZNAMOVÉ KATEGORIE V PŘÍBĚZÍCH U POHLEDU GREIMASOVSKÉ ANALÝZY

Příspěvek představuje prvotní návrh psychosémantického analytického systému vycházejícího ze strukturalistické tradice, konkrétně teorie aktantů a izotopů A. J. Greimase, a příklad práce s tímto systémem. Na základě analýzy životních příběhů a příběhů evokovaných Tematickým apercepčním testem administrovaným seniorům identifikujeme možné významové kategorie, které se zdají vytvářet rozdílné struktury a poukazovat tak na rozdílné sémantické (významotvorné) prostory jednotlivců.

PÁTEK
14:15-15:30
AULA

TEREZA ŠPINAROVÁ
ŽIVOTNÍ MAPY

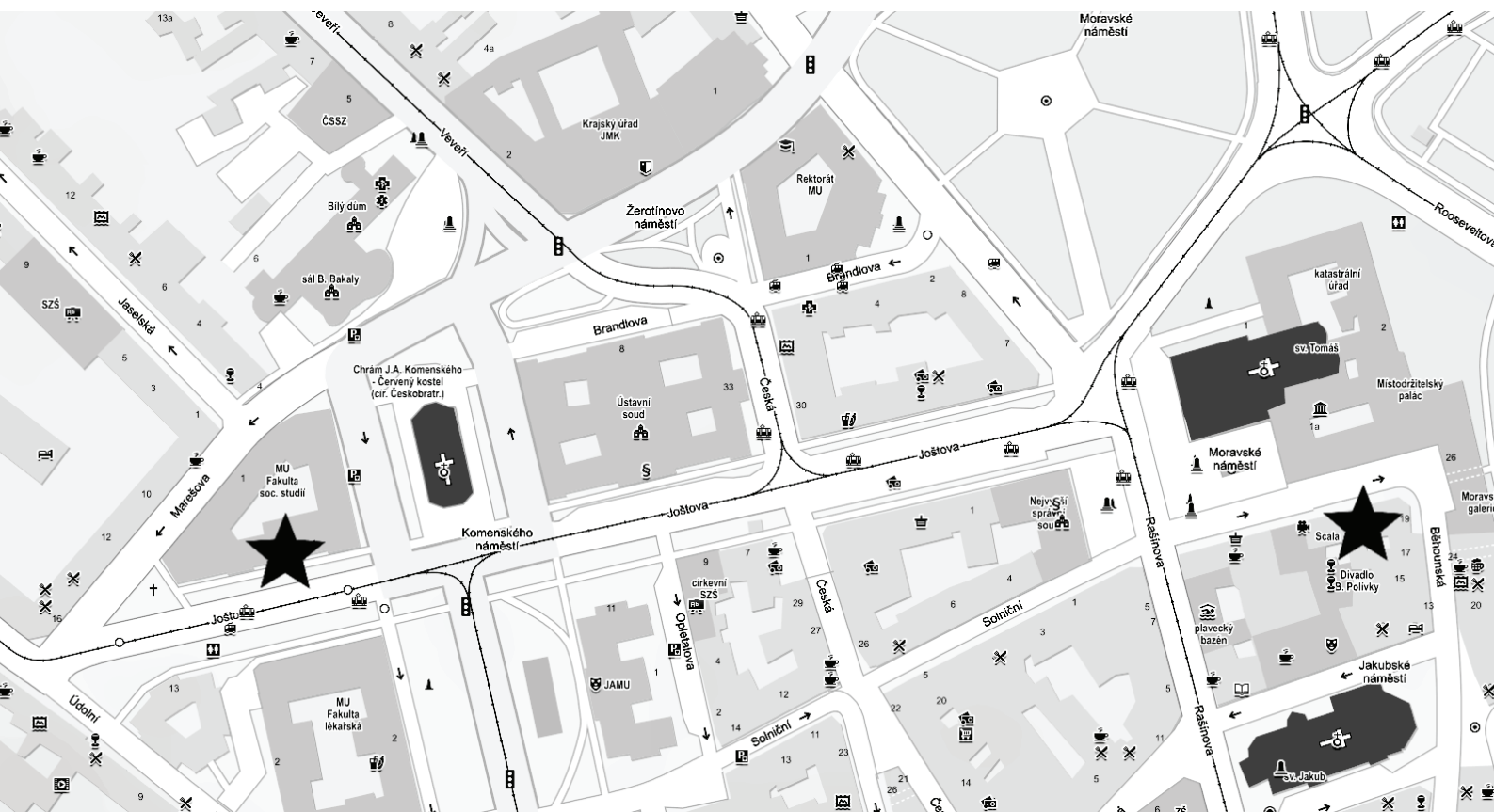
Diagnostika pomocí Životní mapy je základem Kops method – mladé české metody pro práci s dětmi i dospělými; jednotlivci, rodinami, školními kolektivy i pracovními týmy. Životní mapa, kterou vám představíme, je kresebnou diagnostickou technikou umožňující rychlou, komplexní analýzu životní situace klienta, toho jak jí rozumí, vidí, jak se v ní cítí, co mu v nejbližších vztazích neladí nebo naopak rezonuje. Využití Životní mapy při práci s klienty poskytuje okamžité výstupy – určení komunikačního typu, přesné pojmenování nejzávažnějších problémů a zároveň, umožňuje doporučení konkrétních kroků startujících ozdravný proces klienta i jeho rodinného systému. Práce s Kops metod je v současné chvíli dokumentována příklady dobré praxe v podobě kazuistik. Aktuálně se soustředíme na přípravu výzkumu zaměřeného na analýzu validity diagnostického nástroje, jehož pilotní verzi plánujeme na rok 2018.

PÁTEK
16:00-17:00
P3I

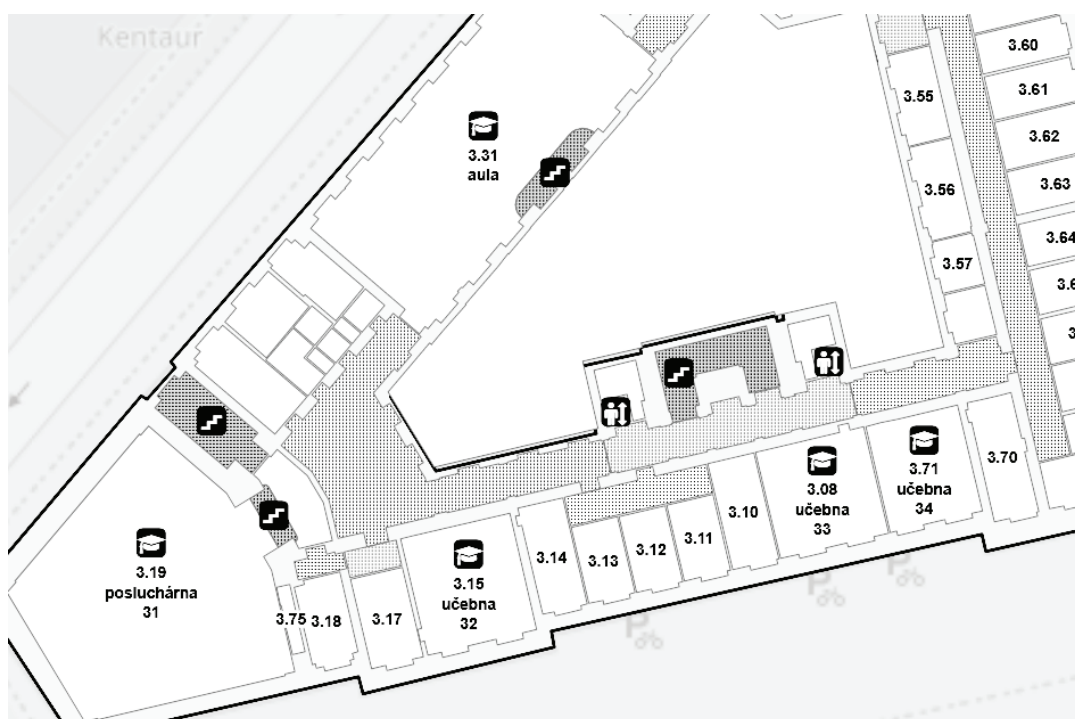
FILIP SMOLÍK
PSYCHODIAGNOSTIKA A PSYCHOMETRIE DO KAŽDÉ ... PROFESE!

Tradiční přístup k psychodiagnostice a psychometrii u nás je takový, že tyto disciplíny by měly být vyhrazeny psychologům a příslušníci ostatních profesí by k nim neměli mít přístup jinak než prostřednictvím psychologů. Tento přístup je vykládán jako ochrana psychodiagnostiky a psychometrie proti nekvalifikovanému používání, ale ve skutečnosti vede k přesnému opaku. Profesionálové v příbuzných oborech bez průpravy v principech diagnostiky nemají možnost posoudit, do jaké míry se lze na určité metody spoléhat a zda je lze považovat za seriózní. Je tedy nanejvýš žádoucí, aby pedagogové, logopedi, zdravotníci a další podobní profesionálové absolvovali průpravu v principech psychodiagnostiky a psychometrie, u některých profesí přímo v rámci studia. Autor se podělí o zkušenosti s vyučováním principů psychometrie pro logopedy.

MAPA MĚSTA

MAPA PATRA

O KONFERENCI

BIENÁLNÍ KONFERENCI ZAMĚŘENOU NA PROBLEMATIKU PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTIKY VE VŠECH JEJÍCH PODOBÁCH POŘÁDÁJÍ KATEDRA PSYCHOLOGIE FAKULTY SOCIÁLNÍCH STUDIÍ MU A INSTITUT VÝZKUMU DĚTÍ, MLÁDEŽE A RODINY VE SPOLUPRÁCI S NÁRODNÍM ÚSTAVEM PRO VZDĚLÁVÁNÍ, KATEDROU PSYCHOLOGIE PEDAGOGICKÉ FAKULTY MU, KATEDROU PSYCHOLOGIE FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY PALACKÉHO A PSYCHOLOGICKÝM ÚSTAVEM AKADEMIE VĚD ČR.

ORGANIZACE

KATEDRA PSYCHOLOGIE FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ MASARYKOVY UNIVERZITY
INSTITUT VÝZKUMU DĚTÍ, MLÁDEŽE A RODINY
NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ
KATEDRA PSYCHOLOGIE FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY PALACKÉHO
PSYCHOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
KATEDRA PSYCHOLOGIE PEDAGOGICKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

MGR. STANISLAV JEŽEK, PH.D. (PŘEDSEDA ORGANIZAČNÍHO VÝBORU)
BC. LENKA BLOUDÍČKOVÁ
BC. SHOSHANA CHOVAN
MGR. LUCIE SLIVĚČKOVÁ
MGR. LUCIE LOMIČOVÁ

PROGRAMOVÝ VÝBOR

PROF. PHDR. PETR MACEK, CSC. (PŘEDSEDA PROGRAMOVÉHO VÝBORU)
MGR. STANISLAV JEŽEK, PH.D.
PROF. PHDR. TOMÁŠ URBÁNEK, PH.D. (PÚ AV ČR)
PROF. PHDR. IVO ČERMÁK, CSC.
MGR. MIROSLAV CHARVÁT, PH.D. (KATEDRA PSYCHOLOGIE FF UPOL)
MGR. LUCIE CHADIMOVÁ (NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ)
MGR. JOSEF LUKAS, PH.D. (KATEDRA PSYCHOLOGIE PEDF MU)